

'Yaptığım iş Türkiye misyonu'

Bahadır Kaleağası, Avrupa Birliği denilince akla gelen ilk isimlerden biri.

Yayın tarihi : 22 Ağustos 2010 17:16 / Güncellenme tarihi : 23 Ağustos 2010 10:08

ÖZEL RÖPORTAJ

TÜSİAD Avrupa Birliği Temsilciliği yöneticisi Bahadır Kaleağası, Avrupa Birliği denilince akla gelen ilk isimlerden biri. Kaleağası'nın son 24 yıldır bir ayda, Avrupa Birliği'nin üç ana kurumunun (AB Komisyonu, AB Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosu) ve NATO'nun bulunduğu Belçika-Brüksel'de.

Brüksel Üniversitesi Avrupa Enstitüsü öğretim görevlisi de olan Kaleağası, yılın büyük bölümünü Brüksel'de, küçük bölümünü İstanbul ve Anadolu'da bir kentte, kalan günlerini de Washington, Londra, Paris, Berlin, Pekin gibilere göre değişen başka kentlerde geçirdiği çok uluslu ve zengin coğrafyayı bir hayatı sürüyor.

Radikal Gazetesi ve Finans Dünyası Dergisi'nde yorum yazılan da yayımlanan AB uzmanının, geçtiğimiz günlerde "N'olacak Bu AB İş'i?" (Boyut Yayınları) adlı bir kitabı raflarda yerini aldı. Sosyolog Sevgi Özkan'ın önerisiyle ortaya çıkan eser, bir tür sosyal proje. Bilgi temelli görüş algıyı amaçlayan, okununu entelektüel gezintiyi kıskan bir AB el kitabı. Kaleağası'nın, **genceler** için AB işi sorularını verildiği yanıtlardan oluşan "N'olacak Bu AB İş'i?" kitabı, ülkemizde AB hakkındaki yaygın olarak benimsenmiş yanlış bilgiyi ve özellikle gençlerin bilgidin çok, duygusal değerlendirmelere dayalı AB algısını sapıttı. Eserin sayfaları arasında "AB'ye girmek miyiz?, Neden AB? Avrupa'nın geleceği nerede? Neden daha çok demokrasi, Teknoloji ve ekoloji?" gibi genç sorulara uzmanından cevaplar yer alıyor. Kitap değerli karkatürist Latif Demirci'nin kendine has çizimleriyle de zenginleştirilmiş.

20 yıl aşan uluslararası ilişkiler birikimi ve deneyimiyle genelde kamuya özdele de gençlere, bilgi gökyüzünde yepyeni pencereler açma hedefinde olan Kaleağası, yaptığı işi özel bir misyon, çok özdediği ana yurdu Türkiye'ye adanmış özel bir görev olarak tanımlıyor. Hadi şimdiki gibi, hep beraber bu donanımlı uzmanın bize AB üyeliğimize, eğitim sistemimize ve internet alemine ilişkin analizlerine bakalım...

İYİ YÖNELLİRSEK AB'YE HIZLA GİRERİZ

Damdan düşer gibi soralım hemen, n'olacak bu Türkiye'nin AB işi?

Türkiye daha iyi yönetilirse, uluslararası **ekonomik** rekabet gücü, teknolojik yeniliklik, kadın hakları ve eğitim gibi geleceğimizi belirleyen temel alanlar siyasetin gündemi ve başarsına dönüşebilirse, hızla AB üyesi oluruz. Ulusal çıkarlarımız çok daha iyi koruyulabilecek bir konuma, tüm engellere rağmen mutlaka erişiriz.

Büyürafineye bakınca çok zengin meslekli deneyimlerle karşılaşıyoruz. Çalışkanlığınızın sırrı nedir?

Aşın yoğun çalışmıyorum. Ortalamadan biraz daha fazla çalışıyorum yalnızca. Zamanı iyi değerlendirmek ve verimlik önemli. Türkiye için yararı bir şeyler yapıyor olma inancı içinde olmak bu alanlarda çalışan hepimizin doğal enerjisi kayı. Ağır işleri merak edenlerimize zaman ayırma konusunda ise rahatsız. Bir şansın, bu işiyle merak edenlerin sim ile tamamlanacak içinde olmaları: tarih, coğrafya, yeni teknolojiler, ekoloji, kent markası, tasarımlık, ...

GÜÇLÜ BİR HÜKÜMET = 2015'TE AB ÜYELİĞİ

Özdele Brüksel'de genelde de Avrupa'da Türkiye'ye/Türkiye nası bir yaklaşım var? Biz kendilerinden sayıyorlar mı?

Evet sayıyorlar! Çoğunluk Türkiye'yi Avrupa siyasal, ekonomik ve **güvenlik** alanına ait bir ülke, fakat en sınırda ve geçiş bölgesinde yer alan, yazgısı henüz tamamen Avrupa'ya bağlanmamış bir ülke olarak görüyor. Bunun ötesinde ayrıntı bir bilgileri yok. Türkiye'yi ziyaret etmiş olanlar doğal olarak çok daha sıcak yaklaşıyor. Ayrıca sayılan çok olmayan fakat sesi çok çıkan kimi karışt kesimler de var.

De politikada yaygın olarak adı geçen lobicilik, Türkiye adına AB üyeliğimize bağlanmadı geçerli ve etkin mi? Avrupa Devletleri ile oturtulan müzakere masasında Türkiye'nin eli güçlü mü?

Lobicilikte kılti etken seçmenlerdir. Siyasetçinin patronu, **müstahfisi** ve kaygısı. Ve bu nedenden dolayı, Türkiye gibi AB dışındaki ülkelerin gerçek anlamda lobi gücüne sahip olmasa zor. Harıştın gazet okumak yalnızca iyi bir müzik ile kaplılara hitap edebilir. Ancak, AB hükümetleri ve kurumları için belirleyici olan kendi seçmenleridir; her ülke işi olduğu gibi. Bu durumda örneğin BUSINESSEUROPE'nin (Avrupa Özel Sektör Konfederasyonu) Türkiye'den üyeleri olan TÜSİAD ve TİSK aşından bu kurum dolayı bir lobi aracı olabilmekte.

Londra, Roma, Berlin veya Stockholm gibi bir AB başkentine düzenlenen bir TÜSİAD gezisinde bu ülke siyasetçilerini iyi hazırlanmış ve iyi letken görüşler ve analizler, düzenlenen akademik, ekonomik veya sosyal etkinliklerle, insanlar aras ilişkileri yapıpaki ile etkilemek olmalı. Bunlar dolayı fakat etkili lobi kanalları. Buna ek olarak, bu ülke siyasetçilerinin karşısına o ülkenin BUSINESSEUROPE üyesi olan özel sektör temsil kuruluşu ile çkmak isabetli bir nokta atıp etkisi yaratıyor her zaman. Türkiye hakkında olumlu tekneleri bir Türk kurumun vermesi yararlı. Bunun üzerine, bu kurumun çıkar, görüş ve işbirliği içinde olduğu o ülkenin **özet** sektörünün kendi siyasetçisi üzerindeki etkisi çok daha belirleyici.

Halihazırda TOBB'un Eurochambres, DISK, Türk-İş ve Hak-İş'in Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, TÜBİTAK öncülüğündeki Turbo'nun Işlo, TUGİAD'nın Yes for Europe, Kagider'in EWL, ITKİB ve TGSİ gibi birçok sektör kuruluşunun Avrupa düzeyindeki muadiri örgütleri dahilindeki üyeleri büyük kazanç. Ayrıca TEMA ve AÇEV gibi derneklerin Avrupa girişimlerinden ve AGEF, JCL, Rotary, Lions gibi birçok uluslararası ağıda Türkiye'den Avrupa'ya çok olumlu etki dalgalan yayılmakta. Daha bir çok örnek var. Sonuçta, Türk sivil toplum kurumları, siyasal partiler, meslek örgütleri ve akademik kurumları ne kadar AB düzeyindeki muadiri örgüt yapılarında mevcut ve etkin olurlarsa, Türkiye'nin doğrudan ve dolayı lobi kanalları o kadar etkili olacak. CHP'nin Brüksel'de temsilcilik açması da bu açıdan iyi oldu.

Tabii en doğrudan lobi kanal olan seçmen gücü açısından Almanya, Bulgaristan, Belçika, İsveç Avusturya ve Hollanda'daki Türk kökenlilerin etkisi her seçimde artmakta. Fransa'daki 350 bini aşkın Türk de kadelerine için verim olgularına yakında erişler umarım. Sonuçta Fransa dahil hemen her AB ülkesinde Türk kökenli dernekler, internet grupları ve etkinlikler yavaş yavaş yükseliyor. İçinde bulundukları topluma bütünleştiğe ve demokratik sistemle doğrulukça **başarıları** artacak.

Türkiye'nin AB üyeliği ateşi küllenmiş gibi görünüyor" dense bu **haklı bir yaklaşım mı olur? Son durum nedir?**

Mevzuat uyumunda AB hedefine ilerliyoruz. Kıbrıs kordüjümünü bir şekilde aşarak süreci hızlandırmak mümkün. Önemli olan Türkiye'nin kendi içinde güçlü olması. Partizan olmayan bir anlayışla demokrasisini, eğitim sistemini, yatırım ortamını, teknolojik yenilikçiliğini, istihdam politikalarını ve doğal kaynaklarını Z1. yüzünün küresel rekabet ortamında en yükseklere taşımak.

Bir açıklamanızda, AB'nin krizden küresel bir vizyonla çıkabileceğini, bunun da Türkiye için fırsat yarattığını söylüyorsunuz. Bu fırsat sürüyor mu?

AB 2020 Stratejisi çerçevesinde dijital ajanda, girişimcilik, yeşil teknolojiler ve insan sermayesi gibi bir çok alanda kendin toparlama sürecinde. Türkiye bu gündemi yakalarsa, doğal olarak AB'nin Türkiye'ye genişlemesi **ivme kazanır**.

AB'ye üye olmanın durumu halen eski göz kamaştırıcılığını koruyor mu?

Her zaman bu konuyu aklı ve dengeli yaklaşımdan yanayım. AB meselesi ne bir abartı mutce, ne de abartı bir komplo kaynağı olarak görülmel. Bu sadece mevcut uluslararası ortamda, Türkiye'nin istese de istemese de etkisi altında kaldığı politikaları karar sürecine katılma aşamasıdır.

Sizce Türkiye hangi yolda tamamen AB üyesi olur?

Güçlü bir hükümetin Başbakanı olmaks rahatlıkla "2015" yanıtını verirdim.

Avrupalılar da bizim hayat-memat meselesi yaptığımız kadar üyeliğimize konusunu gündemlerine alıyor mu?

Hayır! Türkiye AB hedefinin gereği olan atımlar içinde olmayınca AB tarafı da konuyu zamana yayıyor, Türkiye gibi büyük ülkeleri arkadan itilemek, hınayate atlandı AB'ye olmasa. Büyük ülkeler ancak kendi karlıklarını ve aklıldıkları hedef ulaşıyor.

GENÇLER ÇOK DAHA AÇIK VE KESKİN

"AB iş'i"ni gençlere sormak nereden aklınızda düştü?

Sosyolog-yazar Sevgi Özkan'ın önerisi üzerine proje başıadı. Gençler, daha az genç olanları da sorabileceği soruları, çok daha açık ve keskin fade edebiliyorlar.

Gençler, AB ve AB üyeliği konusunda en çok neyi merak ediyorlar?

Bir çok konu ve umut birbirine karışıyor, **görüntü** bulanklaşıyor. Her genç aynı ideale sahip; daha iyi bir gelecek. AB'nin bu hedefine katkısını ölçme sorunu ise ön planda. Türkiye'nin kalkınma skıntılarını le gençlerin ve de aslında her yaşta herkesin bireysel yaşam planları yumak halinde. Umamı kitabı okuyanlar sonunda daha berrak bir gelecek vizyonuna sahip oluyorlardı.

Kitapta -bürokrasi/diplomasi gibi ciddi-ask suratlı bir konunun bile Latif Demirci'nin ince mizahıyla şenlendirilme tank oluyoruz. Sahi, Brüksel'de diplomatlar-bürokratlar-politikacılar şaka da yapar mı?

Evet, tabii ki! Mizah insanlık uygarlığının ayrılmaz, vazgeçilmez bir parçası.

Türk gençleri, Avrupa, AB, Uluslararası ilişkiler, dünyada Türkiye'nin konumu ve benzeren konularda donanımlar mı?

AB konusunun ötesinde, Türk eğitim sisteminin araştırmacı, yaratıcı, bilgilye ulaşmayı, sorgulamayı ve kullanmayı teşvik edici yönleri yetersiz. Gençler bu zamanasınma uğraşm sistemini içinden çıkararak kendi çabaları ile başarıları ulaşıyor. Bunun ötesinde, AB konusu genel Türkiye sorunlarının bir alt kısmı olarak karşımıza çıkıyor.

Siz eğitim görevlisi olma niteliğinizle, gençlerle-geçer enerjilerle çok iç kesiniz. Türk eğitim sistemi size ne derece yetkin/yeterli görünüyor?

Çok yetersiz. Eğitim ekonomidir. Dolayısıyla bir Avrupa Birliği konusudur. Aynı zamanda bir ulusal güvenlik meselesidir. Tüm bu alanların temelde eğitim belirleyici bir etken. Çünkü eğitimde çağını yakalayamayayan ülkelerin ekonomisi batır. Çağının ötesine geçemeyenler ise sıradanlaşır. Ekonomik büyümenin, istihdamın ve küresel rekabet gücünün temel insan sermayesidir. Türkiye'nin AB üyeliği süreci yalnızca bir mevzuat uyumu programı değil. Genç nüfus sadece niceliksel bir veri. Ancak niteliksel bir artı değere dönüşürse AB sürecinde anlam var. Ekonomisi eğitim ve girişimcilikle gelişemeyen ve bilhassa seçmenlerin bilgi ve bilinci olamalı bir ülke için ciddi bir ulusal güvenlik sorunu var demektir.

Size göre çağdaş ve kapsamlı bir reformun Türk eğitim sistemine kazandıracakları neler olur?

Dikkate alınabilecek birçok öneri var. Yalnızca kişisel, eliks ve yetersiz bir demet önerim sunar:

1. Zorunlu öğrenim daha erken başlamalı, üniversiteye kadar sürmeli. İlkokul öncesinde anaokulu en az bir yıl zorunlu olmalı. Çocuklar Türkiye'yi bey-alyb yaş arasında rahatlıkla öğrensinsinler. Türkiye'nin fonetik özelliği buna son derece uygun. Bu ayrıcalığına değerlendirmeliyiz.

2. İngilizce eğitimi de anaokulunda başlamalı. Çocuklar yedi yaşına kadar üç dil anadil seviyesinde öğrenme yeteneğine doğal olarak sahipler. İlkokulda tüm kaynaklar seferber edilerek İngilizce eğitimine odaklılınca yoğunlaşmalı. Bu konu çok ciddi. Küresel gelişmeler gösteriyor ki, önümüzdeki 10 -15 yıl içinde uluslararası nitelikli iş piyasasında İngilizce'yi erken yaşta anadil seviyesinde öğrenenler, daha sonra yabancı dil olarak bilmeleri göre çok büyük üstünlük sağlayacak. Hiç bilmeyenler ise dışlanacak. Türk çocukları birinci grupta olmalı. Zor bir reform fakat derhal bir yerden başlamak gerekiyor.

3. İlkokulda sıralarda disiplin içinde oturtulan oddi ortama hemen geçilmesi daha iyi olur. En azından dokuz - on yaşına kadar çocuklar anaokullarına benzer bir rahat ortamda daha üretken, yaratıcı ve mutlu oluyordır. Bu ortamda net baskısı olmadan, ortak çabamıza, araştırmaya, öğrenmenin yöntemini öğrenmeye dayalı bir snf düzeni dünyada giderek yaygınlaşmakta.

4. İlköğretim ilk beş yıl sonunda çocuklar 21. yüzyıla uygun bir eğitim içreği ile yeteneklerini ya alanlarda geliştirmiş olmalı: Türkçe yazık ve sözel iletişim, sayısal zeka, yoğun İngilizce, fen ve sosyal bilgilere yönelik araştırmacılık, bilgisayar, takım çalışması, sanatsal yaratıcılık ve spor alışkanlığı.

5. Orta öğrenimde bunlara ek olarak: İkinci bir zorunlu yabancı dil, ekonomi ve girişimcilik, araştırma-geliştirme projeleri, bilşim, felsefe ve sosyal sorumluluk etkinlikleri (çevreyi koruma, yaşlara yardım, yoksulluğa mücadele gibi veri). Ayrıca tarih ve coğrafya dersleri çağdaş, etibarlıktan ananın, çok boyutlu, soruyuculuğu ve araştırmacılığı teşvik eden bir içreğe kavuşmalı. Örneğin tarih derslerinde toplumları yüzümler boyu etkileyen ekonomik üretim biçimleri ve ilişkileri, dışınca aklamlar, dinler, sağlık hastalıkları, teknolojik gelişmeler, sanat ve müzik, Avrupa bütünleşme süreci, kadın hakları, demokrasi ve 20. yüzyıl tarihi gibi etkenlere savaştın tarihi kadar önem verilmeli.

6. Seçmel ders modülleri geliştirilebilir. Örneğin A modülü: daha yoğun İngilizce ve yabancı dil. B modülü: Bilşim ve uygulamalı matematik. C modülü: Din kültürü. D modülü: bazı llerde yeterli ilgi varsa yöresel diller. Böylece vellerin tercih ettikleri alanda çocuklarının haftada beş-altı saat ek ders alması talepleri karşılana bilinir. Bu durumda yalnızca meslek eğitim boyutunda yeterli olacak sayıda iman hatpisi hallet veremeye devam edebilir. Toplumdaki önemli bir kutuplaşma eriyebilir.

7. Meslek eğitiminde köklü bir reform ile iş dünyası, sanayi bölgeleri, teknoloji parkları ve AB projeleriyle sinerji içinde yeni bir sistem kurmanın zamanı çoktan geldi. Örneğin Bursa'da BEGEV ve açılan bir başın model oluşturmaktadır.

8. Yüksek öğrenimde tp ve hukukta yeni uzmanlaşmalar, bilşim ve diğer teknolojileri, enerji, turizm, bio-teknoloji, nano-teknoloji ve nöro-bilim gibi alanlara özel özen gösterilmeli. İş dünyası ile üniversiteler arasındaki etkileşim kurumsallaşmalı. Üniversiteler bireysel özgünlüğün, bilimsel yenilikçiliğin, yaratıcılığın, uluslararası işbirliğinin, yerel kalkınma projelerinin, yaşam boyu öğrenimin ve Türkiye'nin küresel saygınlığının kalitesi konumuna gemeller.

INTERNET MESAFELERİ YOK EDİYÖR

E-teknolojilerle aranız nasıl?

İşim için gerekli en ileri teknolojiyi kullanıyorum.

Facebook ve Twitter web sitelerinde profil bulunduruyorsunuz. Sizce bu sosyal ağlar getir-götürü bağlanmadı iletişim hangi dalında yükseliyor? Varlıklarını medeniyete ne katıyor?

Facebook'ada bir sayfa yönetmek için zamanım olmasa fakat Twitter'da "kaleağası" adlı altındaki sayfam bir nevi günlük olarak kullanıyorum. Sosyal iletişim ağları bence son derece faydalı. Bu ağlar hareketlilik içinde daha fazla demokrasi için bir girdiye dönüşüyor. Bununla kullanımda aşınca kaçan eğilimler ve dezenformasyon sorunu var fakat zamanla dengeler bulunur.

E-kitap okuyor musunuz?

Şimdiki gerek duymadım. Basılı kitaplar daha cazip. Dijital ekran benimki gibi iş yaşamamda yeterince var. Okuma araştırmaya teşvik etmek daha iyi bence. Sürekli ekrana bakan bir okuma düzeni sıkıcı olur.

Sizce internet dünyayı nereye taşıyor?

Kurgu-bilim filmleri interneti öngörmüşlerdir. Sanızın internet ve mobil teknolojiler de bir süre sonra yeni bir sanal iletişim düzenini yerini bırakacak. İnternet bitmeyecek fakat genişleyecek, derinleşecek, değişecek.

SİYASİ BİR GÖREVE TALİBİM

Karşınıza yeniden başlama şansınız olmuş olsa, neleri değiştirdiniz?

Pek kariyer işi değil yaptığım. Daha ziyade bir misyon. Bir Türkiye misyonu. Mutlaka şimdiki aklıma bir çok şeyi daha iyi, hızlı, akıcı yapardım. Özellikle ekranla bakan bir okuma düzeni sıkıcı olur verirdim.

Geleceğe ilişkin hayalleriniz neler?

Kişisel beklentilerim ailemin sağlığı ve mutluluğu ile sınırlı. Zaten memnun olduğum bir yaşamım var. Fakat Türkiye'nin geleceği için kaygılarım bu memnuniyetimi gölgeliyor. On yavaşca çok daha iyi yönetmiş bir Türkiye bugün. Türk halkı için çok daha nitelikli bir ülke olabilir. Bu nedenden bir dönem en azından dış politikada, AB, eğitim, çevre, ekonomik kalkınma gibi alanlardan başlarında Türkiye için hizmet verebileceğim bir siyasi görevi çok isterim. Siyaset bir yaşam hedefi değil benim için fakat bir dönem idealim için geçici bir araçtır. Sonra da yine sivil toplum, girişimcilik, projeler ve dışarıları ilişkiler odaklı bir yaşam ile gelp geçer umarım bu gezegendeki sürem.

Tezgahta şu anda ne var?

Yeni bir kitap, Türkiye içinde ve dışında bir sürü **seyahat**, okunacak bir çok belge ve yayın, öğrenilecek bir çok şey ...

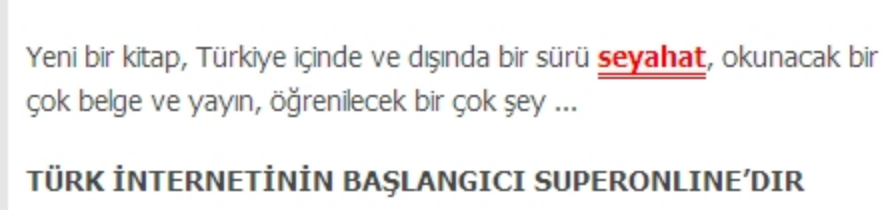
TÜRK İNTERNETİNİN BAŞLANGICI SUPERONLINE'DIR

SUPERONLINE adı sizde ne gibi bir çağırış yapıyor?

Türk internet tarihinin başlangıcı çağırışımı...

Son olarak okurlara nasıl bir mesaj iletmek istersiniz?

Lütfen "N'olacak Bu AB İş'i?" kitabımızı okuyun. Başkalarının da okuması için toptan almasını destekeyin. Kitabın telif hakları Yöret Valfi'nin çok değerli çalışmalara ait. Bu bir sosyal sorumluluk projesi ve ancak sizin desteğinizle başka projeler için teşvik edici bir örnek olabilir. Kitabı ulaşmak için: www.boyutstore.com/urun/ne-olacak-bu-ab-is-i.aspx veya 0212 444 53 53.

BAHADIR KALEAĞASI KİMDİR?

Dr. Bahadır Kaleağası eğitimini Galatasaray Lisesi, AFS programı ile geçtiği AB'de, Brüksel Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nde tamamladı. En yoksul, derince ile meşun olduğu Brüksel Üniversitesi'nin Avrupa Etütleri Enstitüsü'nde ve Uluslararası Stratejik Araştırmalar Merkezi'nde 1989-1996 yılları arasında uzman araştırmacılık ve öğretim üyeliği görevlerinde bulundu. Ders ve araştırma konuları Avrupa Birliği'nin karar alma sistemi, AB-AB ilişkileri ve AB'nin dış ekonomik ilişkileri üzerinde yoğunlaştı.

1990-1993 arasında AB'nin Jean Monnet ve NATO araştırma burslarını alan Bahadır Kaleağası, değişik donemlerde ziyaretçi akademisyen olarak Harvard, Georgetown ve Kuzey Üniversitelerinde bulundu. 1993'de AB'yi kurma Measitrici Antlaşması'nın müzakereye yönelik çalışma gruplarından birinde raporluluk görevini üstlendi. AB Komisyonu'nun stratejik araştırmalarından sorumlu birimlerinin projelerinde yer aldı. Avrupa bir çok AB projesinde çalıştı; Türkiye'de ve uluslararası alanda kamu ve özel sektör kuruluşları için danışmanlık yaptı. Halen, 1996 yılında Brüksel'de kurumsallaşma görevlendirdiği TÜSİAD Avrupa Birliği Temsilciliği'nin yöneticisi ve Avrupa Özel Sektör Konfederasyonu (BUSINESSEUROPE) nezdinde TÜSİAD ve TİSK daimi delegesiği görevini yürütüyor. Ayrıca Brüksel Üniversitesi Avrupa Etütleri Enstitüsü'nün Bilimsel Üyesi olarak akademik etkinliklerini sürdürüyor. Radikal Gazetesi'nde ve Finans Dünyası Dergisi'nde yorum yazılan ve JCI-Europe Yönetim Kurulu Üyesi.

BAHADIR KALEAĞASI
KİTAPLARI:
N' Olacak Bu AB İş'i? – (Boyut Yayın Grubu, 2010)
Avrupa Gökşesinde Türkiye Yıldızı (Doğan Kitap, 2006)
Avrupa Yolunun Haritası-Brüksel Seyi Defteri (Dünya Yayıncılık, 2003)
La République laïque turque (Paris, 2003) –ortak yazar-
La Turquie en Mouvement (Paris, 1995) –ortak yazar-
Tek Pazardan Paralel Birliğe (DKV, 1995)
Les défis de l'Elargissement (Brüksel, 1994) –ortak yazar-
Towards a New Europe (Brüksel, 1993) –ortak yazar-

Yorum Yaz

Yorum yazmak için giriş yapmalısınız

Yorumlar (0)

Bu sayfalarda yer alan okur yorumları kişilerin kendi görüşleridir. Yazılanlardan Superonline veya Superonline.com sorumlu tutulamaz.

DİĞER HABER RÖPORTAJ HABERLERİ

'Yaptığım iş Türkiye misyonu'

'Korsan peşinde koşamam'

'Gerçekle kurgu yer değiştirdi'

'Eski bir komünistim'

'Hayırla ger aramızdaki köprü'

İstanbul'u keşfetmek için

Türkiye'yi sarsacak projem var

Tiyatroculuk Don Kigotlukur

'Türkiye çok dinamik'

'Müziğe vaka borcam'

FOTO GALERİ

ÖZEL RÖPORTAJ

Pakistan'da Del Felaneti

